

עפ"ת 18377/05/20 - אברהים מסרי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 18377-05-20 מסרי(עציר) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 487698/2019

בפני	כבוד השופט מאזן דאוד
המערער	אברהים מסרי (עציר)
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

פסק דין

1. לפני ערעור על חומרת העונש שגזר בית משפט קמא (תיק תד"א 4479-11-19 מיום 12.03.19 שניתן על ידי כב' השופט אור לרנר) , כאשר הערעור מופנה כנגד רכיב של המאסר בפועל שהוטל על המערער.

2. לבית משפט השלום לתעבורה הוגש כתב אישום נגד המערער, המייחס לו עבירות של נהיגה בפסילה, עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**"); נהיגה לאחר שתוקף רישיון הנהיגה פקע מעל 6 חודשים עבירה לפי סעיף 10 (א) לפקודת התעבורה; נהיגה ללא ביטוח, עבירה לפי סעיף 2א' לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970; רישיון רכב פקע מעל 6 חודשים עבירה לפי סעיף 2 לפקודה התנהגות הגורמת נזק לגוף ולרכוש עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה תשכ"א-1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**"); נהיגה בקלות ראש עבירה לפי סעיף 62(2) וסעיף 38(2) לפקודה; נהיגה בכיוון הפוך בכביש חד סטרי עבירה לפי תקנה 37 לתקנות התעבורה; אי מסירת פרטים בתאונת נפגעים עבירה לפי תקנה 144א(3) לתקנות התעבורה.

3. על פי המתואר בכתב האישום, בתאריך 11.11.19 גרם המערער לתאונת דרכים עת נסע נגד כיוון הנסיעה ברחוב, חסם את דרכו של רכב אחר והתנגש בו (להלן: "**התאונה**"). כתוצאה מהתאונה נפגעו הנהגים וכלי הרכב ניזוקו. לאחר התאונה עזב הנאשם את המקום מבלי להשאיר פרטים מזהים. כל זאת עשה הנאשם בעודו פסול לנהיגה בעקבות שני גזרי דין שונים, כאשר רישיון הנהיגה שלו פקע בתאריך 15.2.19 ורישיון הרכב פקע בתאריך 14.6.19. בהתאמה היה הנאשם חסר ביטוח.

ההליך בבית משפט קמא;

4. בית משפט קמא הרשיע את המערער, על פי הודאתו, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.
5. בתחילה הוזמן תסקיר משירות המבחן לעניין עונשו של המערער ואף תסקיר התאמה לבית המשפט הקהילתי שמצא אותו מתאים להליך בבית המשפט הקהילתי- אך בשל הפרת תנאי השחרור והשבתו למעצר, התייתר הצורך בתסקיר והמערער ביקש לטעון לעונש ולסיים את התיק בהקדם (ר' פרוטוקול מיום 15.1.20). עם זאת יש לזכור כי בתסקיר ההתאמה צוינו נסיבותיו האישיות של המערער לרבות מצב בריאותה של אמו ומצבו הכלכלי של המערער.
6. בגזר הדין שניתן ביום 12.3.20 בחן בית משפט קמא את טענות הצדדים, את נסיבות האירוע, את מדיניות הענישה הנהוגה ואת יתר הנתונים הנדרשים לצורך הכרעה בגזר הדין. בית משפט קמא קבע את מתחם העונש ההולם את העבירות בהן הורשע המערער ובמרכזן (נהיגה בפסילה, גרימת תאונה בקלות ראש ובריחה מהמקום), מתחיל ממאסר בפועל של מספר חודשים, הניתן לרצותו בדרך של עבודות שירות ועד למאסר של 26 חודשים, בנוסף לפסילה בפועל לתקופה של שנתיים ועד ל- 6 שנים ורכיבי ענישה נלווים.
7. בבוא ביהמ"ש קמא לקבוע את העונש הראוי בגדרי המתחם לעונש שקבע, הוא הביא בחשבון לחומרה, את העבר התעבורתי והפלילי של המערער, כפי שעולה מגיליון הרשעות קודמות בתעבורה הכולל בין היתר, גרימת 3 תאונות (2001, 2005, 2007), נהיגה ללא רישיון (בלתי מורשה לסוג- 2002), נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף (2004), נהיגה בזמן פסילה (2005), נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים (2017) ונהיגה בשכרות- סמים (2018).
8. עוד שקל בית משפט קמא כי לא מדובר באירוע ראשון של נהיגה בפסילה, ועמד כנגדו מאסר על תנאי בר הפעלה שלא הרתיעו כלל ועיקר. מנגד בית משפט קמא שקל לקולא את הודאת המערער ולקיחת האחריות, נסיבות חייו הלא קלות של המערער, מצבו המשפחתי כפי שניתן ללמוד על כך מתסקיר ההתאמה והעובדה כי המערער לא השתלב בהליך טיפולי שעשוי להפחית ממסכנותו.
9. סופו של יום, בית משפט קמא בגזר דין מפורט גזר על הנאשם את העונשים הבאים: מאסר בפועל לתקופה של 14 חודשים בפועל והפעלה של מאסר על תנאי בתיק אחר של 3 חודשים, סה"כ ירצה הנאשם 17 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו; מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים שלא יעבור בתוך 3 שנים עבירה של נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה או נהיגה ללא רישיון נהיגה, או נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע מעל שנתיים; פסילה מלנהוג ו/או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 4 שנים בפועל והפעלה בחופף ו/או במצטבר לפסילה בפועל בתיקים אחרים, כך שנפסל בפועל למשך 5 שנים; פסילה מלנהוג ו/או לקבל רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים על תנאי ותשלום קנס בסך 500 ₪.

נימוקי הערעור:

10. במסגרת הערעור - מלין המערער, על חומרת העונש שהושת עליו במרכיב המאסר בפועל. בתוך כך, המערער טוען, כי עונש המאסר בפועל למשך 14 חודשים חורג לחומרה מרמת הענישה המקובלת, מבחינת אורכו. המערער סבור נסיבות ביצוע העבירות בהן הורשע ובשים לב להעדר נזק משמעותי, נסיבותיו האישיות, הודאתו בהזדמנות הראשונה, מחייבים יישום ענישה מקילה בעניינו.

11. למעשה טוען המערער כי בית משפט קמא החמיר יתר על המידה ברכיב המאסר כשהטיל בפועל, 14 חודשי מאסר והפעלה במצטבר של עונש מאסר על תנאי בן 3 חודשים, כשהיה עליו לקבוע מתחם שלא יחרוג מ-14 חודשים והעונש יהיה ברף התחתון של מתחם זה. טעות בית משפט קמא כפולה- הן בקביעת מתחם העונש ברף העליון והמשך בגזירת העונש בתוך המתחם.

12. מנגד, המשיבה סמכה את ידיה על מסקנותיו של בית משפט קמא, טענה כי העונש שהושת על המערער הוא עונש סביר, שאינו חורג ממתחם הענישה המקובל בעבירות מסוג זה ובמלאכתו, בית משפט קמא, שקל את כל הנסיבות ואת כל השיקולים הרלוונטיים, וכי העונש שנקבע מתיישב עם הענישה הנהוגה ואינו חריג.

הכרעה;

13. בחנתי את הנתונים שלפניי ושקלתי את עניינו של המערער. הלכה עמנו לפיה ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שהוטל ע"י הערכאה הדיונית, אלא אם כי הערכאה הדיונית נקלעה לטעות מהותית או חרגה בצורה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת. נפסק לדוגמא בע"פ 7190/15 מדינת ישראל נ' סלוצקי (5.7.16) -

"ככלל, תימנע ערכאת הערעור מלהתערב בעונש שהשיתה הערכאה הדיונית על נאשם, כל עוד לא נפלה טעות בולטת בגזר הדין או חריגה באופן מובהק מרף הענישה הנוהג בנסיבות דומות [...]"

השאלה העומדת להכרעה בפניי, הנה האם חרג בית משפט קמא ממדיניות הענישה המקובלת והנהוגה בנסיבות דומות, במידה המצדיקה התערבות ערכאת הערעור, אם לאו.

14. אינני סבור כי המקרה הנוכחי מצדיק התערבות בגזר דינו של בית משפט קמא, בפרט כאשר מדובר בעבירות חמורות המסכנות את ביטחון הציבור ואת המשתמשים בדרך כשהמערער צבר לחובתו 28 הרשעות קודמות בתעבורה לרבות: גרימת 3 תאונות (2001, 2005, 2007), נהיגה ללא רישיון (בלתי מורשה לסוג- 2002), נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף (2004), נהיגה בזמן פסילה (2005), נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים (2017) ונהיגה בשכרות- סמים (2018).

זאת ועוד יש לזכור כי המערער ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום כשמאסר על תנאי מרחף כעננה מעל ראשו, דבר שלא הרתיעו כלל ועיקר, וצבע את התנהלותו של המערער בחומרה יתרה.

15. הענישה המקובלת לעבירה של נהיגה בזמן פסילה, חייבת לבטא את משקלם הסגולי של הערכים המוגנים שהופרו; כן להעביר מסר תקיף ומרתיע מפני ביצועה ולו מהטעם שעבירה זו טומנת בחובה סכנה ממשית למשתמשי הדרך. מכאן, ובמספר הזדמנויות ביהמ"ש העליון אישר מתחם עונש הכולל בתוכו מאסר בפועל וגם הטלת מאסר בפועל לתקופה משמעותית (רע"פ 8013/13 **אמיר מסעוד נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] פסקה 13 (18.12.13); רע"פ 7982/13 **עדיאל שגן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (6.1.14) (להלן: עניין עדיאל); רע"פ 5464/16 **דימטרי לייזרוביץ נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] פסקה 7 (12.7.16)). לרוב הענישה הראויה לעבירה של נהיגה בזמן פסילה כוללת בחובה גם מאסר בפועל (רע"פ 7612/13 **שמעון אמסלם נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] פסקה 9 (18.3.14); דבר הנכון ביתר שאת באשר למורשעים בעלי עבר תעבורתי מכביד, וביחוד כאלה שעומד ותלוי נגדם מאסר מותנה בגין אותה העבירה (רע"פ 5638/13 **נכפולגר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (15.1.2014); רע"פ 321/14 **סלאמה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (26.01.2014); רע"פ 10424/06 **לודוויה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (22.2.07)).

16. המערער הורשע, בין היתר, בפני בית משפט קמא בעבירות, שעניינן נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ברכב ללא רישיון נהיגה ונהיגה ברכב ללא תעודת ביטוח תקפה. אין צורך להכביר במילים באשר לחומרת העבירות שבפנינו המגלמות בחובן סיכון פוטנציאלי לכלל המשתמשים בדרך, כמו גם זלזול במערכת החוק והמשפט במדינת ישראל. להמחשת האמור לעיל יפים הדברים הבאים, כפי שנאמרו ברע"פ 3878/05 **יעקב בנגוזי נ' מדינת ישראל** (26.05.2005):

"העבירה אותה עבר המבקש היא חמורה ויש לבטא את חומרתה בענישה מרתיעה. נהיגה

בכבישי הארץ בזמן פסילת רישיון טומנת בחובה סיכונים רבים לביטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל. יתר על כן, ולא פחות מכך, היא משקפת התייחסות של ביזוי החוק וצווי בית המשפט. עניינו של המבקש חמור פי כמה, נוכח העובדה שנהיגתו במצב של פסילת רישיונו נעשתה בעת שהיה תלוי נגדו מאסר על תנאי של 12 חודשים בגין עבירה קודמת של נהיגה בזמן פסילת רישיון. בנסיבות אלה, אין צורך בחיזוק נוסף למסקנה המתבקשת כי מדובר במערער המזלזל זלזול עמוק בחוק, בצווי בית המשפט, ובחובתו הבסיסית לקיים את הכללים שהחברה קבעה להבטחת חייהם ושלומם של בני הציבור"

כמו כן נקבע ע"י כב' השופט רובינשטיין, כי **"עבירות נהיגה בפסילה ללא ביטוח וללא רישיון, יש בהן לא רק דופי פלילי אלא אף מוסרי כפול: הסיכון המובהק לעוברי דרך (וגם לנוהג עצמו), וזו עיקר, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים אם אלה יקרו חלילה בעת נהיגה כזאת [...] ומכל מקום הטלתם על קופת הציבור"** (רע"פ 665/11 אבו עמאר נ' מדינת ישראל (לא פורסם) פסקה (ז). עוד נקבע, מפי כב' השופט לוי ברע"פ 6115/06 **מדינת ישראל נ' אבו-לבן** (פסקה 5) כי:

"נדמה כי אין צורך להרחיב אודות החומרה הכרוכה בנהיגה בזמן פסילה. בביצוע מעשה כזה מסכן הנהג, שכבר הוכיח בעבר כי חוקי התעבורה אינם נר לרגליו, את שלום הציבור - נהגים והולכי רגל כאחד; הוא מבטא זלזול בצווים של בית-המשפט; הוא מוכיח, כי לא ניתן להרחיק אותו נהג מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב..."

17. מן הראוי לבכר במקרה שבפנינו את אינטרס הציבור על פני אינטרס המערער ונסיבותיו האישיות, זאת בהינתן חומרת העבירות בהן הורשע המערער בפני בית משפט קמא, ענישה צופה פני העתיד בדמות מאסר על תנאי שלא הרתיעה את המערער. נסיבותיו האישיות של המערער, אמנם, אינן קלות, כפי שעולה מנימוקי הערעור ומהדין בפניי. דא עקא, שאין בנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המערער, כדי להצדיק הקלה בדינו, זאת בהינתן הטעמים לחומרה הנ"ל.

18. גם בהפעלת המאסר המותנה באופן מצטבר על ידי בית משפט קמא, לא נפלה כל טעות. לענין הפעלת המאסר המותנה נקבע בע"פ 1323/08 מדינת ישראל נגד פלוני (ניתן ביום 29.10.08), כי:

"כלל הוא כי מאסר מותנה שנגזר על נאשם בגין עבירה קודמת יופעל במצטבר לעונש שנגזר בגין עבירתו הנוכחית "זולת אם בית משפט שהרשיעו בשל עבירה נוספת ציווה, מטעמים שירשמו, ששתי התקופות כולן או מקצתן יהיו חופפות", כאמור בהוראות סעיף 58 לחוק העונשין [ראו למשל: ע"פ 3231/94 פאדי אליאס נ' מדינת ישראל (23.3.95); ע"פ 10786/04 מדינת ישראל נ' אביעד שמואל (3.4.06); רע"פ 4300/07 איהאב נאצר נ' מדינת ישראל (18.5.07)]. לפיכך, הכלל הוא כי מאסר מותנה ירוצה באופן מצטבר לעונש החדש, למעט במקרים חריגים המצדיקים זאת, כאשר על בית המשפט לנמק את הטעם לחריגה מכלל זה".

במקרה דנן אין בנמצא נסיבות מיוחדות שעל פיהן ניתן לקבוע כי המאסר המותנה שהופעל ירוצה בחופף לעונש המאסר שנגזר בגין העבירה הנוספת, בשל כך לא נפלה שגגה בקביעת בית משפט קמא.

19. מעיון בגזר הדין המפורט של בית משפט קמא עולה כי בית המשפט התחשב בכל נסיבות המקרה בין אלה לקולא ובין אלה לחומרה, לרבות הודאתו של המערער, מצבו ונסיבותיו האישיות, העובדה כי המערער הינו תומך במשפחתו. מכל האמור לעיל, האיזון שערך בית המשפט קמא בין שיקולי הענישה השונים הינו ראוי, והעונש שהושת על המערער הולם -ומשקף איזון נכון בין חומרת העבירות, העבר התעבורתי של המערער, האינטרס הציבורי והערכים המוגנים, כן כלל הנתונים לרבות נסיבותיו האישיות.

20. אינני סבור כי הוכחו במקרה הנוכחי התנאים המצדיקים התערבות בגזר הדין. יאמר כי שביצע המערער הן עבירות חמורות המסכנות את ביטחון הציבור ואת המשתמשים בדרך.

מכל האמור, לא מצאתי פגם או טעויות שנפלו במלאכתו של ביהמ"ש קמא ואשר יצדיקו התערבותה של ערכאת הערעור. הערעור דינו דחייה.

ניתנה היום, ד' סיוון תש"פ, 27 מאי 2020, בהעדר הצדדים.